

GYORSELEMZÉS AZ INFLÁCIÓ ALAKULÁSÁRÓL

2024
FEBRUÁR

A jegybanktörvény (a Magyar Nemzeti Bankról szóló, 2013. évi CXXXIX. tv.) 3.§ (1) az árstabilitás elérését és fenntartását jelöli meg a Magyar Nemzeti Bank elsődleges céljaként. Az inflációs folyamatok értékelése alapvető jelentőséggel bír a monetáris politikai döntéshozatalban. A MNB kiemelt feladatként kezeli a közvélemény folyamatos tájékoztatását és ezzel döntései átláthatóságának és kiszámíthatóságának javítását. Ezen elvvel összhangban az inflációs folyamatok értékeléséről és a középtávú inflációs hatások mértékéről havi rendszerességgel nyilvános elemzést készít.

Az elemzés a Közgazdasági előrejelzés és elemzés igazgatóságon készült, amit Baksay Gergely, a Közgazdasági és költségvetési elemzésekért felelős ügyvezető igazgató hagyott jóvá.

További kérdésekkel kérjük, forduljon Rippel Gézához (email: rippelg@mnb.hu).

A nyilvános elemzések, valamint a hozzákapcsolódó statisztikai adatbázisok elérhetőek az MNB honlapján:

<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/elemlzesek-tanulmanyok-statisztikak/gyorselemlzesek/gyorselemlzes-az-inflacio-alakulasarol>

A 2024. FEBRUÁR HAVI INFLÁCIÓS ADAT ÉRTÉKELÉSE

2024 februárjában folytatódott az infláció csökkenése, a fogyasztói árak éves összevetésben 3,7 százalékkal emelkedtek. A maginfláció és az indirekt adóktól szűrt maginfláció egyaránt 5,1 százalékra csökkent (1. ábra és 2. ábra). Havi bázison 0,7 százalékkal emelkedett a teljes fogyasztói kosár ára, míg a maginfláció esetében 0,2 százalékos áremelkedés volt megfigyelhető.

A fogyasztóiár-index 0,1 százalékponttal mérséklődött az előző hónaphoz képest. Az iparcikkek (-0,4 százalékpont) és az élelmiszerek (-0,3 százalékpont) deflációhoz való hozzájárulását ellensúlyozta az üzemanyagok (+0,6 százalékpont) inflációt emelő hatása. Az éves bázisú maginfláció 1,0 százalékponttal csökkent, amelyen belül a defláció általános volt. A tartósabb inflációs tendenciákat megragadó éves bázison számított mutatóink szintén mérséklődtek. A ritkán változó árú termékek inflációja 0,9 százalékponttal, a feldolgozott élelmiszerek nélkül számított maginfláció éves áremelkedése pedig 1,0 százalékponttal csökkent az előző hónaphoz képest (3. ábra).

Az infláció és a maginfláció is alacsonyabban alakult februárban a decemberi Inflációs jelentés előrejelzésének középértékénél. Az eltérést az infláció esetén elsősorban az élelmiszerek, míg a maginfláció esetén a feldolgozott élelmiszerek vártnál kedvezőbb áralakulása magyarázta. Az infláció elmúlt 13 hónapban tapasztalt erőteljes lassulását a fegyelmezett monetáris politika, a kormányzat versenyt erősítő lépései, a visszafogott kereslet, a bázishatások és a korábbinál érdemben alacsonyabb külső költségkörnyezet együttes hatása okozza.

Az inflációs alapfolyamatok lassulását jelzi, hogy a maginfláció és az infláció is 3 százalék alatt alakult az évesített rövidebb bázisú (3hó/3hó) összevetésben (4. ábra). Az előző hónaphoz viszonyított áremelkedés mértéke a teljes fogyasztói kosár és a maginfláció esetében is megfelelt az év ezen időszakára jellemző historikus átlagnak. Az üzemanyagok és szabályozott árak nélkül számított kosár ára az előző hónaphoz képest 0,2 százalékkal emelkedett (5. ábra). Az alapfolyamatokat jobban tükröző, a feldolgozott élelmiszerek nélkül számított havi bázisú maginfláció 0,3 százalékon alakult (6. ábra). A februári átárazások mértéke az iparcikkek esetén megfelelt a historikus átlagnak, miközben a piaci szolgáltatások esetén magasabban, az élelmiszerek esetén pedig alacsonyabban alakult.

Az alábbiakban az inflációs főcsoportok árváltozásait elemezzük röviden:

Az *iparcikkek* éves inflációja 3,9 százalékra csökkent. A termékcsoport árai 0,1 százalékkal mérséklődtek az előző hónaphoz képest (7. ábra). A termékcsoponton belül a nem tartós iparcikkek havi alapú drágulását ellensúlyozta a tartós iparcikkek árainak csökkenése. A nem tartós iparcikkek áremelkedését elsősorban a változékony árazású repülőjegyek okozták, míg a tartós iparcikkek esetében főként a használt személygépkocsik és az elektronikai cikkek járultak hozzá az árak mérséklődéséhez.

A *piaci szolgáltatások* éves bázisú árindexe 10,7 százalékra csökkent, így az éves árdinamika tavaly júniusban megkezdődött mérséklődése folytatódott. Havi összevetésben az árak 0,6 százalékkal nőttek, amit elsősorban az egészségügyi szolgáltatások és az éttermi étkezések drágulása magyarázott.

Az *élelmiszerek* éves inflációja februárban a KSH adatközlése szerint 2,2 százalékra mérséklődött. A termékkörön belül a feldolgozatlan és a feldolgozott élelmiszerek inflációja egyaránt mérséklődött, utóbbi esetén januárhoz hasonlóan negatív az éves alapú árváltozás (9. ábra). Januárhoz képest a feldolgozatlan élelmiszerek ára stagnált, míg a feldolgozott élelmiszereké 0,1 százalékkal mérséklődött (10. ábra). Az árcsökkenést a feldolgozott élelmiszerek esetében főként a tej és a tejtermékek okozták.

Az *üzemanyagok* ára havi összevetésben 6,7 százalékkal emelkedett. A dráguláshoz jelentős mértékben járult hozzá a január 1-jén életbe lépett jövedékiadó-emelés, ami fokozatosan gyűrűzött be az üzemanyagok fogyasztói árába. A termékcsoport átlagára éves bázison 2,4 százalékkal mérséklődött.

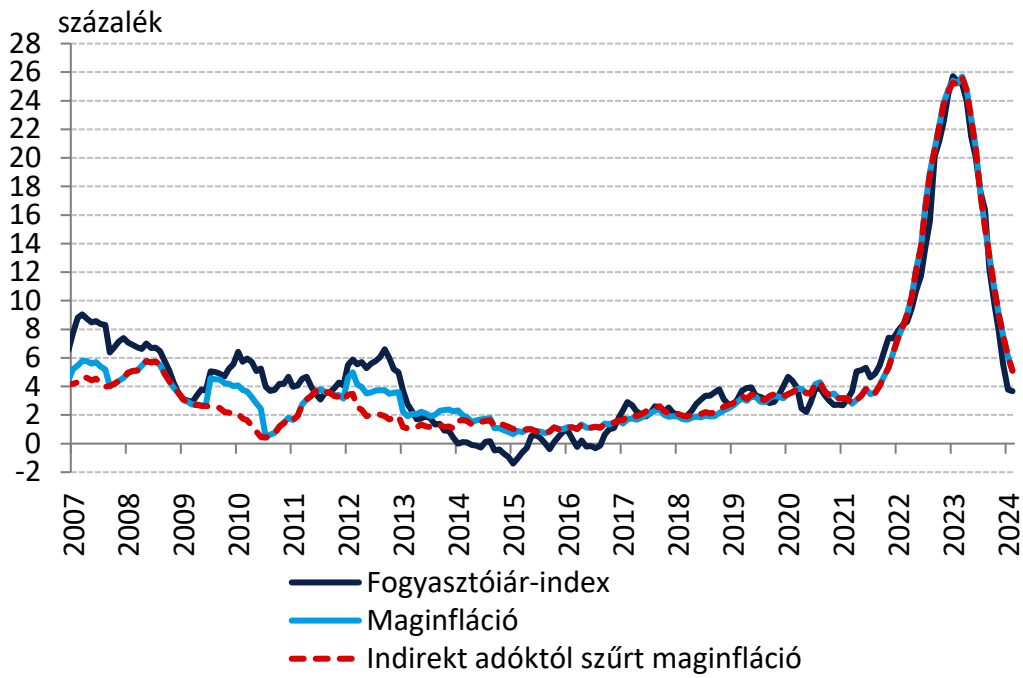
A szabályozott árú termékek és szolgáltatások árai januárhoz képest 0,6 százalékkal emelkedtek, amit a vezetékes gáz árának emelkedése okozott. Utóbbi annak a következménye, hogy csökkent az alacsonyabb hatósági ár mennyiségi korlátja alá eső lakossági fogyasztás aránya.

A lakossági inflációs várakozások az elmúlt hónapokban csökkentek, a mutatókat a szokásosnál nagyobb változékonyság jellemzi (11. ábra). A kiskereskedelmi értékesítési árakra és a szolgáltatásokra vonatkozó vállalati árvárakozások emelkedtek az elmúlt hónapokban, de továbbra is érdemben a 2022-es értékek alatt alakultak februárban (12. ábra).

Készítette: Rippel Géza

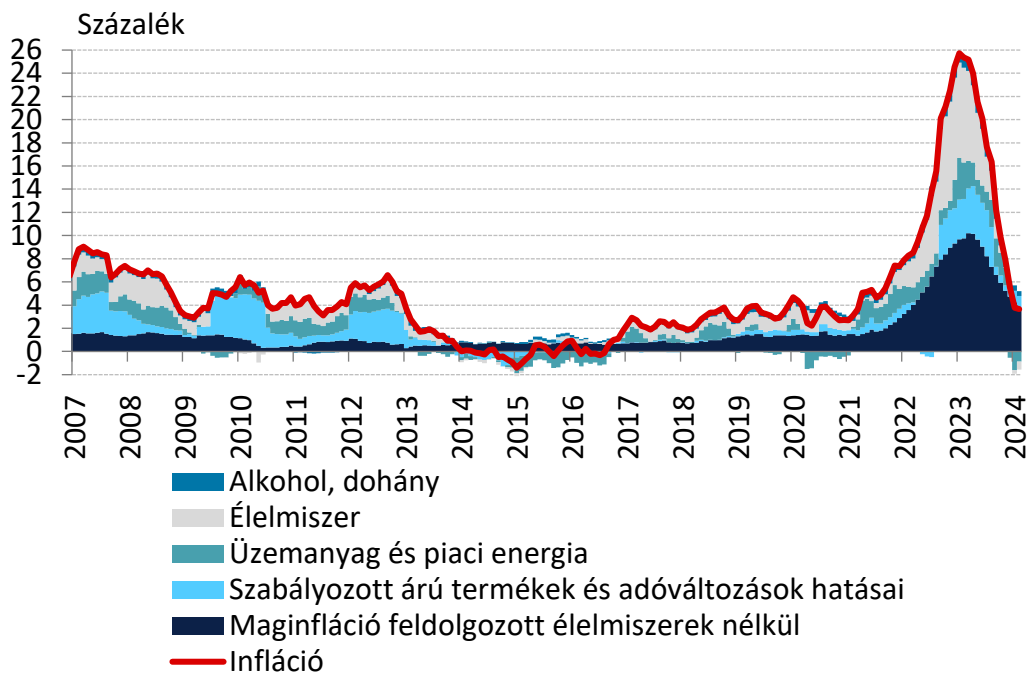
Budapest, 2024. március 8.

1. ábra: A fogyasztóiár-index, a maginfláció és az adószűrt maginfláció éves változás

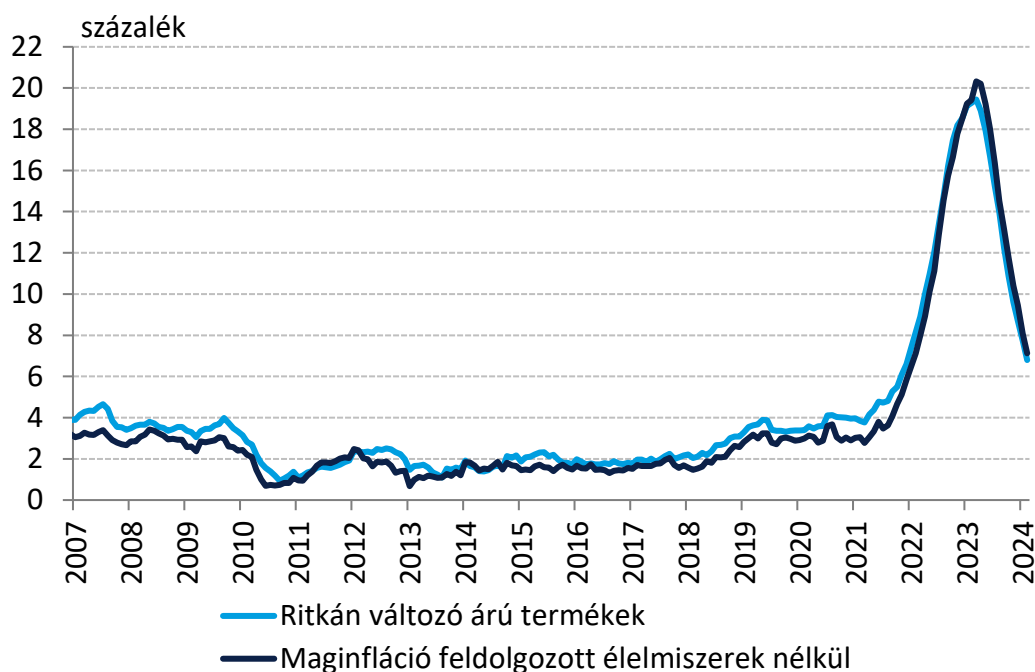

Megjegyzés: Szezonálisan nem igazított maginfláció.

2. ábra: Az infláció felbontása éves változás

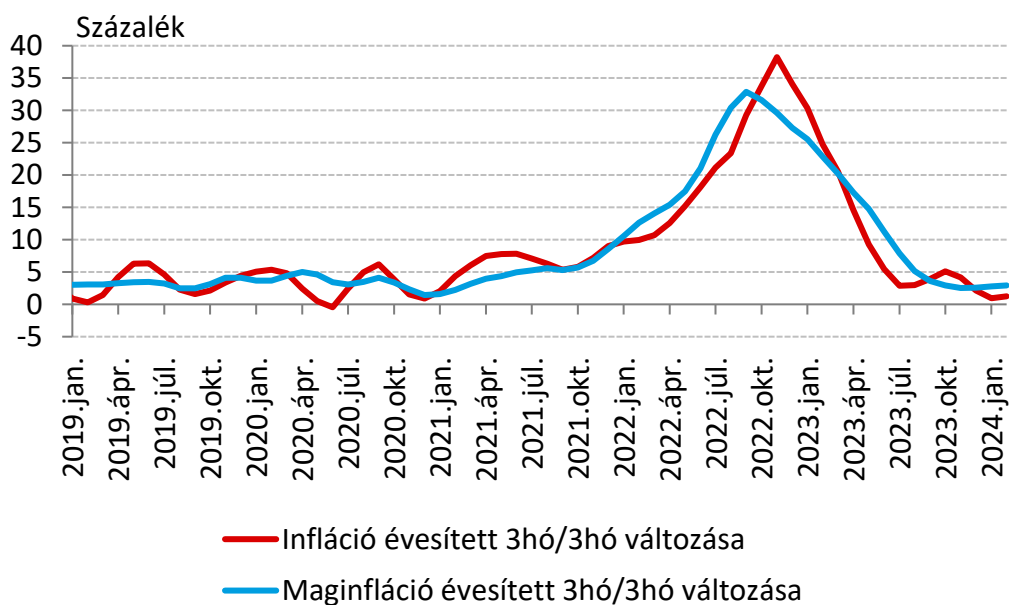

3. ábra: Az inflációs alapfolyamatokat megragadó mutatók
indirekt adóktól szűrt éves változás

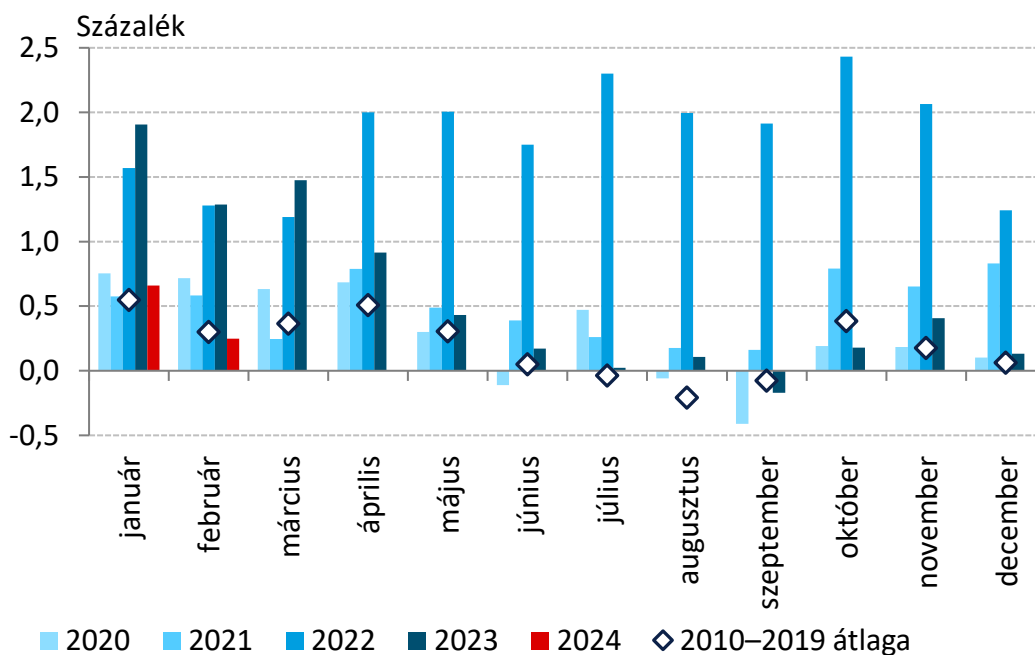

Megjegyzés: A ritkán változó árú termékek inflációja azon fogyasztóiár-index tételekből áll össze, amelyek elemi árainak legfeljebb 15 százaléka változik havonta, átlagosan. MNB-számítás a KSH adatai alapján. A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció változatlan tartalom mellett a korábbi keresletérzékeny inflációnak felel meg. Az új elnevezést az indokolja, hogy általánosan ható jelentős költségcsökkentések időszakában a korábbi elnevezés félreérthető lehet.

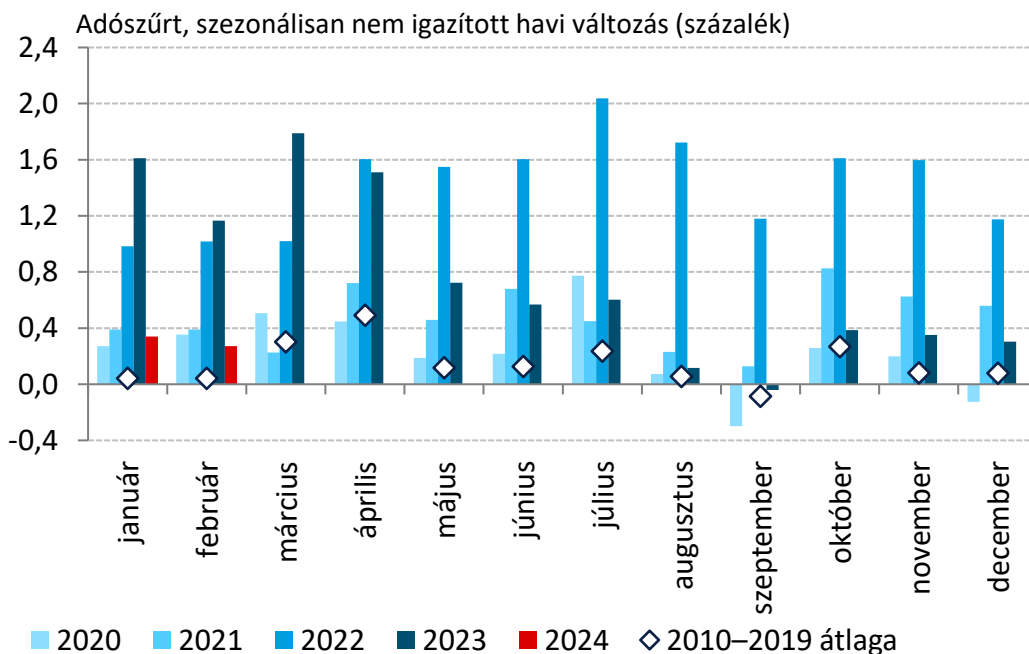
4. ábra: Az infláció és a maginfláció évesített 3 havi változása
szezonalisan igazított adatok alapján

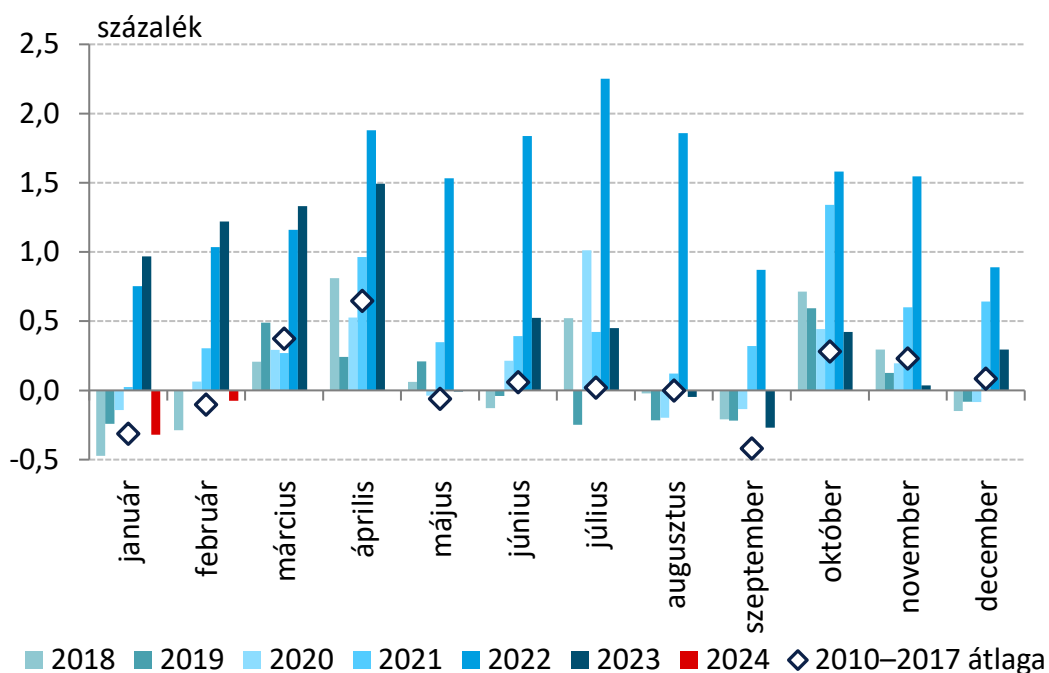
5. ábra: A fogyasztói árak havi árváltozásának alakulása üzemanyagárak és szabályozott árak nélkül adószerűt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás

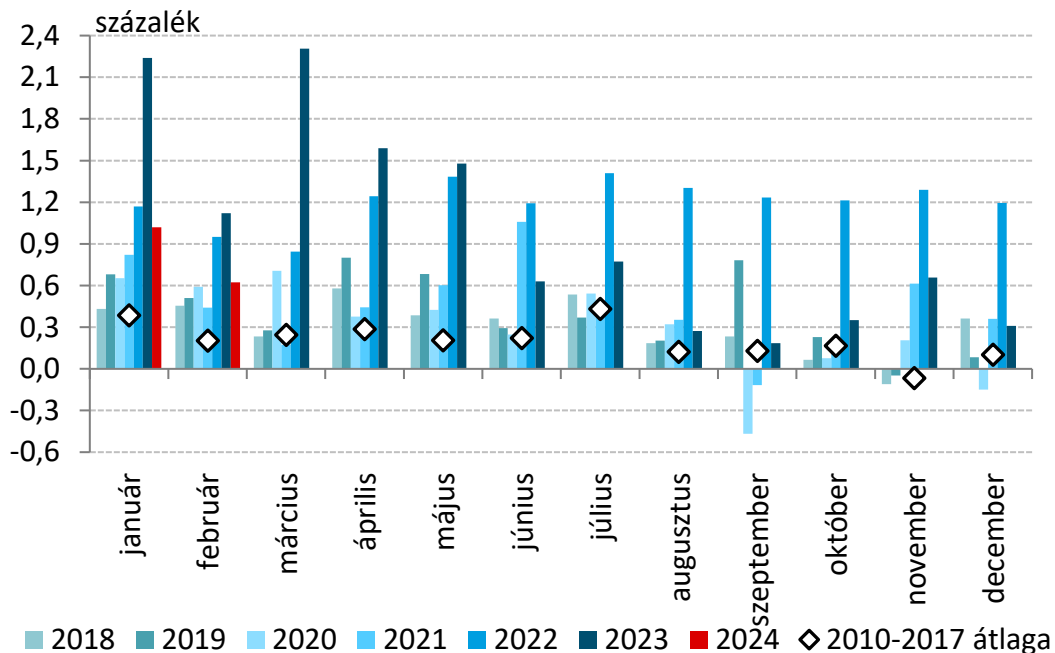
6. ábra: A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció havi árváltozásának alakulása adószerűt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás

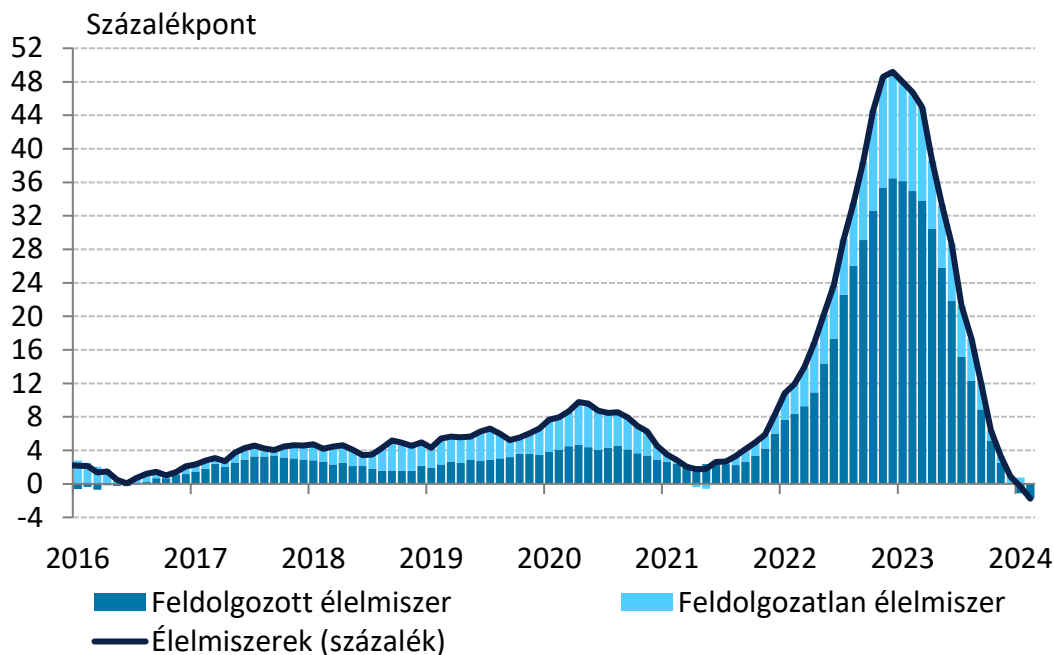
7. ábra: Az iparcikkek inflációja
 szezonálisan nem igazított, adózásúrt egyhavi változás

8. ábra: A piaci szolgáltatások inflációja
 szezonálisan nem igazított, adózásúrt egyhavi változás

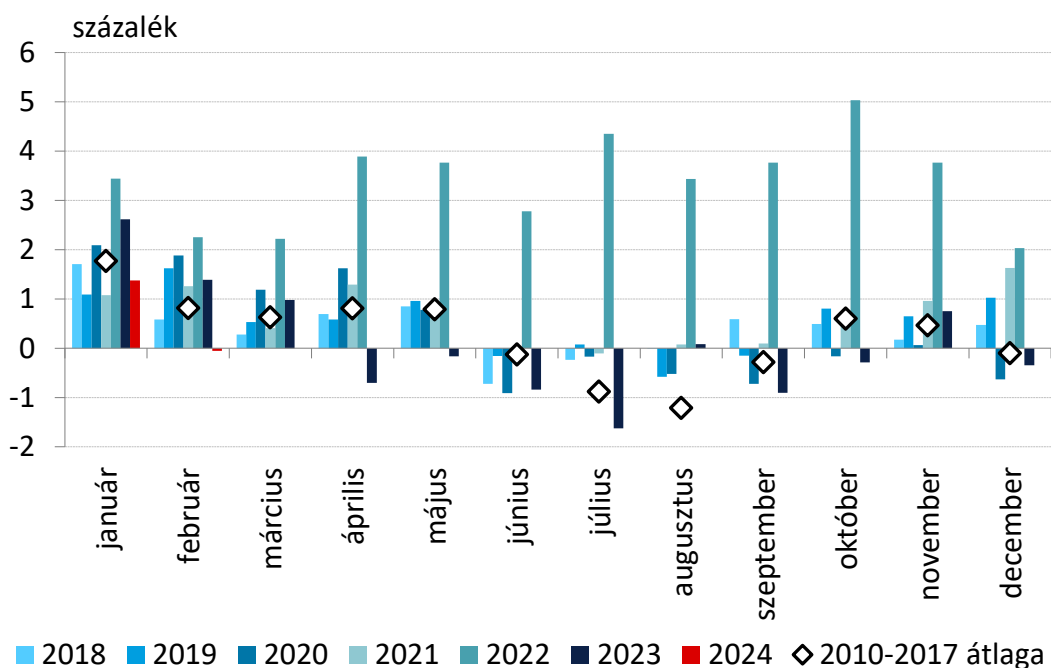

9. ábra: Az élelmiszerek inflációjának alakulása
 szezonálisan nem igazított, adószűrt éves változás

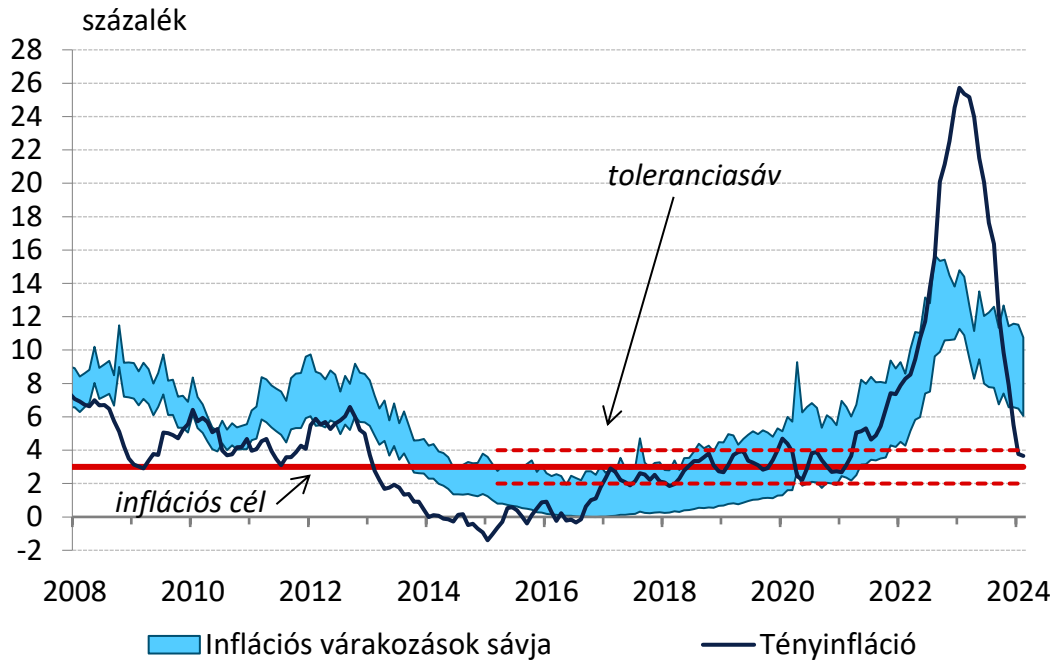
Megjegyzés: A KSH és az MNB által számított élelmiszer infláció eltérését módszertani különbségek magyarázzák. Az MNB az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat a piaci szolgáltatások (éttermi étkezés, munkahelyi étkezés, büféárak) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (iskolai étkezés, óvodai, bölcsődei étkezés) közé sorolja, egyes italokat pedig a nem tartós iparcikkek közé (kávé, tea, alkoholmentes italok).

10. ábra: Az élelmiszerek havi árváltozásának alakulása
 szezonálisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás

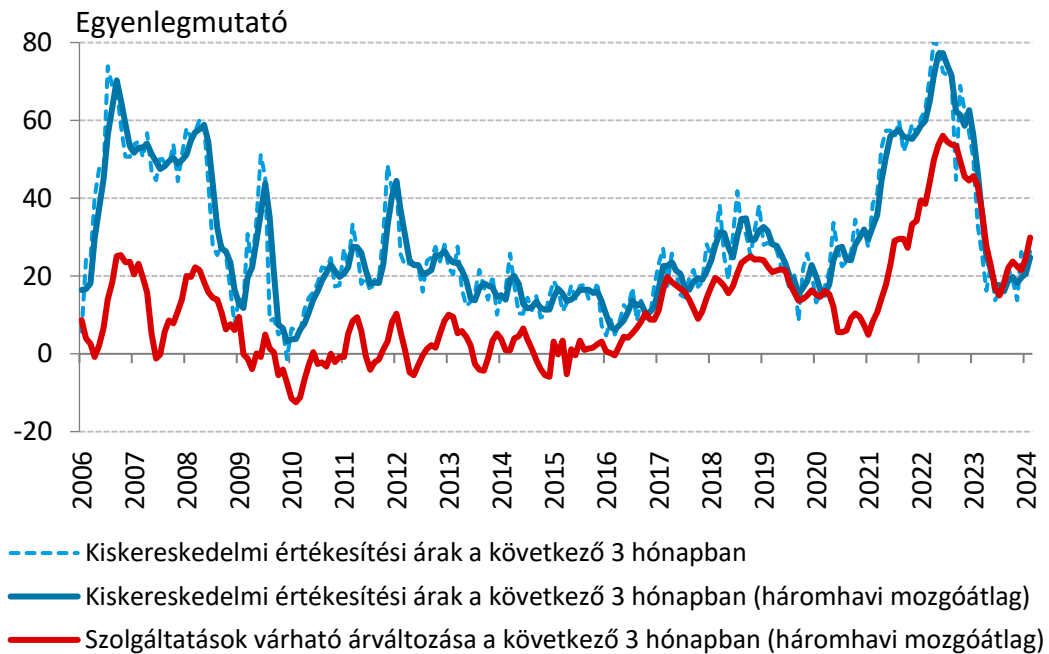
Megjegyzés: A KSH és az MNB által számított élelmiszer infláció eltérését módszertani különbségek magyarázzák. Az MNB az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatásokat a piaci szolgáltatások (éttermi étkezés, munkahelyi étkezés, büféárak) és a szabályozott árú termékek és szolgáltatások (iskolai étkezés, óvodai, bölcsődei étkezés) közé sorolja, egyes italokat pedig a nem tartós iparcikkek közé (kávé, tea, alkoholmentes italok).

11. ábra: Lakossági inflációs várakozások alakulása

Forrás: MNB-számítás Európai Bizottság adatai alapján, illetve KSH

12. ábra: A kiskereskedelmi értékesítési árakra és a szolgáltatások áraira vonatkozó várakozások alakulása Magyarországon

Forrás: Az Európai Bizottság adatai alapján MNB-számítás

1. táblázat: A fogyasztóiár-index éves változása, illetve az alapmutatók inflációs hozzájárulása

Fogyasztóiár-index, 2024. február (KSH)					
3,7% (éves változás)					
MNB inflációs alapmutatók (MNB számítás)					
Ritkán változó árú termékek inflációjának hozzájárulása (százalékpont), súlya 41,1%	2,8	A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 52,3%	3,7	Adószűrt maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 65,1%	3,3
Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 58,9%	0,9	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 47,7%	-0,1	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 34,9%	0,3

Forrás: KSH, illetve MNB-számítás

A részadatok összegei – a kerekítés miatt – eltérhetnek a hivatalos értéktől.